nem kel tartani (megjegyezzük, hogy e helyen európai szempontból szólunk), mert a burgonya majd minden országban jó termést igér. Sokkal kedvezőtlenebb hatással lesz a rosz termés az ipar és kereskedelemre, mert nem szenved kétséget, hogy a különféle nyerstermények és kész gyártmányok fogyasztása és forgalma szenvedni fog.

A mi Ausztria-Magyarországot illeti, e kérdésre akkor lehet megfelelni, ha határozottan konstatálva lesz, exportálhatunk-e vagy nem. Hogy egészen ki lennénk zárva az exportálásból, azt még sem hisszük, habár az áraknak rohamos emelkedése az utolsó hetekben igen kis reményt nyujt erre. Budapesten és Bécsben a buzaárak egy hónap óta körülbelől 1.25—1.50 frttal, a rozsárak 1.50—1.75, az árpaárak 1—1.25, a tengeriárak 1.30—1.60, a zab árak 0.40—0.50 forinttal emelkedtek 100 klgrmonként. Európa ez idei termésénél két érdekes jelenség vonja magára a figyelmet. A nyugati tartományokban a legrosszabb termésre voltak elkészülve és most az relativ még jónak tekinthető, és Ausztria-Magyarországban, hol a legnagyobb várakozásokat kötötték az aratáshoz, e várakozások még kis részben sem teljesültek.

Az elmondott nézetek igazsága felett már nemsokára tisztában leszünk, mert a budapesti és bécsi nemzetközi magvásárok után a helyzet mindenki előtt világos lesz.

E—s“

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Főmunkatárs: **Grünvald József.**

Hirdetés.

A tőczós-kertben 2 nyilas szőllő termésssel és jó kőpajtával, cserépfedéllel minden órán eladó.

Értekezhetni: **Szücs Antal** üzletében.

(251.)

MINDENNEMŰ

TITKOS BETEGSÉGEK

és

bőrbajok

gyógyittatnak RICORD párisi egyetemi tanás egyedüli biztos gyógymódja szerint.

= FOGAK =

és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.

Weisz Gyula

specialista gyógyász,

a budapesti császári és királyi katonai főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamű orvos által.

Lakik: széchényi-utcza, 1808. számu házban. (Czirinkó G. ur butortelepe.)

...gyerejü

sorvadásnál

...éle maláta-

...yák-oldó Hoff János-féle ma... kék papirban vannak. Ezek ...lások óta 51-szer tüntettek ki.

...czukorkák.

Bécs, Stadt, Graben, Bräunerstrasse No. 8.

Szepsi-Szt.-György (Erdély.)

...ésen és tüdővészben szenvedek, minden használt szerek ...olytonos vértolulás a fejemben kinoztak éjjel-nappal. ...n nehezemre esett, és a nyálkásság a legnagyobb erőlé...letről már lemondtam. Ép jó órában azon orvosi taná...zitményeket és pedig a maláta-egészségi-sört, maláta...ikat. A maláta-készitmények használata után nemsokára ...sődtek és az étvágyat visszanyertem, a köhögés majd...bai nélkül magamhoz vehetek, és nyugodtan alszom. ...csudaként tünik fel, mindazonáltal tény, és nem is ...álójának Hoff János urnak a legforróbb köszönetet mon...mberiségnek ajánlani.

...font csokoládét, és 10 csomó maláta-czukorkát.

Gyárfás János, honvéd-főhadnagy.

...zitményt követeljen mindenki, a melyen a magyar-osztr. ...feltaláló arczképe) látható. Más készitmény nem va... szerint káros hatásu.

...ef Zelmos füszerkereskedésében. (179.)

...THELYEZÉS.

...nagyérdemü közönséget értesiteni, miszerint czi...-től kezdve czegléd-utczáról a batthyányi ut..., a hol is ugy mint eddig

...rfi, női és gyermek lábbelikkel,

...a nagyérdemü közönség szolgálatára állok. ...i szerencsém van, megköszönve eddigi kegyes ...közönség szives bizalmát, mit kiérdemelni ezen...

Tisztelettel

Stiber János.

...rab februárusi kocza malacz; a venni szándékozók a helyszinén bővebb felvilágositást nyernek.

(250.)

...Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. 165. szám. Hétfő, augusztus 25.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KAROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

ÉLJEN KOSSUTH LAJOS!

— Lajos napra. —

Nem hisszük, hogy méltóbb bevezetést találhattunk volna mai vezérczikünknek, mint azt, a mit ide czimül irtunk. De azt sem akarjuk elhinni, hogy találkozzék széles e hazában magyar ember, ki e napon utánunk ne mondaná s velünk együtt szivéből ne mondaná, hogy: éljen Kossuth Lajos!

Harmincz éve már, hogy hazánk e bujdosó fia a számüzetés keserü kenyerét eszi. Harmincz éve, hogy a magyar sohajtva gondol s vágyó epedéssel tekint ama táj felé, melyen elköltözött nagyságunk, letünt dicsőségünk létezését gondolja s mely felől várja, hogy az nekünk ujra feltámadand.

És hiába várja! Miénk örökre bár, s lelke közöttünk van, de nem szabad üdvözölnünk őt itt e haza földén, nem mondhatjuk el neki lelkünk melegét árasztván rá, hogy: sokáig éljen.

Voltak nehéz idők, midőn a hatalom tiltotta ezt, midőn nem volt szabad hangon kiejteni ez imádott nevet; akkor titokban a családi szentély rejtekében könyörgött áldást a magyar reá. Ma nem földi hatalom tiltja hozzánk jövetelét, hanem: a kimondott szó szentsége.

Kimondott szó szentsége! Mily nevetségesen hangzik ez már a mai korban, hol az elv dobra üttetett s a kimondott szó csak foglalásul szolgál az árulásához. Hol ma már az elvhüség ritkaság s a köpönyegforgatás igen jól jövedelmező keresetág.

Mint a szent hajdankorban az ur választott népét a pusztában vezető tüzoszlop, ugy magaslik ki a mai kicsinyes korban a nagy számüzött gyémántnál is keményebb elvszilárdsága; egy élő történelem az ő keble, mely világra szóló dicsőséggel lapokat zár magában, a melynek dicsőségét csak az ő nagysága mulja felül; az elvhüség, tiszta önzetlen hazaszeretet egy oly mintaképe ő, melynél tisztábbat nem teremtett a nagy alkotó. Ki nagy volt a dicsőségben, de százszor nagyobb most a szenvedésben.

Jób sulyos bár, de rövid szenvedés után megátkozta önmagát, meg az istent, — ő hosszu harmincz évi szenvedés után is fentartotta hitét s egész létele egy buzgó imádságba olvad össze népe boldogságáért.

Az ő nevenapján mindig ünnepet ül a magyar, egy nagy imaház ezen a napon Hunnia földje, hol mindenkinek lelkében parányi honszeretet él, a legnagyobb honszerelem személyesitőjeért buzgón imádkozik.

Hetvenhét hosszu év nyomja vállait az agg remetének. Óriási küzdelmekkel teljes élet ez. Ki tudná méltóan ecsetelni a megfutott pálya dicsőségét — s aztán szenvedéseit; ki volna méltó arra, hogy föltegye homlokára a nagyok legnagyobbját méltán megillető borostyán koszorut?

Óh mi e fenséges homlokot szemeinkkel is alig érjük el. Kicsinyek, törpék vagyunk az ő nagyságához s alig méltók arra, hogy lába porát megcsókoljuk.

Azért e napon összes érzelmünk, összes kivánságunk csak e szavakban olvadjon össze:

Éljen még sokáig a magyar hazának leghübb fia a mi élő dicsőségünk Kossuth Lajos!!

Politikai hirek.

— A válság. Bécsből aug. 23 ról távirják: Ma délben a király elnöklete alatt alatt több órai minisztertanács volt, melyben gróf Andrássy, gróf Bylandt, báró Hoffmann, Tisza Kálmán miniszterelnök és gróf Taaffe vettek részt A tanácskozás folyamában a külügyminisztériumban függőben levő válság nem tárgyaltatott. A helyzet még ma is változatlan. Gróf Andrássynak utódot még nem találtak; annyi mindazonáltal kétségtelen hogy, ez az utód mindenesetre az eddigi külügyi politika hive lesz. Tisza Kálmán miniszterelnök a délután folyamában hosszabb ideig értekezett gróf Taaffeval s holnap este Ostendeba utazik.

— Bevonulás Novi-Bazárba. A „D. Ztg.“ egy szerajevói távirata szerint a Novi-Bazárba bevonulandó csapatok vezéréül V é c s e y tábornok fog kineveztetni; a törzskari főnök lesz Albori őrnagy. A 41-ik számu ezred aug. 54. 25. és 26-án vonul a határ felé. Az Albrecht-főherceg ezred Mostarból Novi-Bazár felé indul. A hadcsapatok aug. 27-én lépik át a novi-bazári határt.

— A jövő. Egy idegen lap, a „Pall. Mall. Gazette“ Ausztriáról szólva többek közt ezeket mondja: A mi most következik; az az osztrák alkotmány teljes átalakulása. Az osztrák birodalomra nézve uj aera kezdődik. Nem rögtön, de lehet nemsokára, n e m f o g j u k t ö b b é a z A u s z t r i a - M a g y a r o r s z á g n e v e t h a l l a n i. Talán „A u s z t r i a e g y e s ü l t á l l a m a i“ l é p n e k e n n e k h e l y é r e.

Debreczen, aug. 25.

(S.) Tiz napi különféle kombináczió, sürgönyváltás és bécsi konferenczia után egy bizonyos hirt jelent végre a táviró, hogy tudniillik, Andrássynak „most már“ fel is ut, alá is ut.

Ezen körülményt igen sokan a „helyzet tisztulásának“ tekintik, és Andrássy elbocsátását valami olyas kedvező jelnek veszik, a milyen nagyobbszerü változás előpostájaként szokott szerepelni.

No, hogy a boldog hivők örömükben valami kárt ne okozzanak maguknak, a bécsi bureau idejekorán, már négy-öt nappal ezelőtt jónak látta figyelmeztetni a teljes czimü publicumot, hogy Andrássy ugyan távozik, hanem „a politikája“ megmarad, és folytattatni fog az utód által.

És hogy azt a politikát folytatni fogják s folytatni tudják Andrássy nélkül is, arról érthető felvilágositást ad egy körmönfont körülirásu távirat, mely azt hirdeti, hogy három ezrednek a „rendeltetése“ (osztrák szempontból) az, hogy az előnyomulást e hó 27-kén megkezdje ama sokat emlegetett tartomány felé.

Világos tehát, hogy A n d r á s s y u g y a n m e g y, de a B i s m a r c k é s G o r c s a k o f f p o l i t i k á j a m a r a d.

Ez a politika, melyet a monarchia folytat, a Bismarck politikája, Andrássy csak pictus masculus volt az egész játék alatt, mert hát uralomért, uralkodók kézszoritásaért és herczegi czimért sok mindent megtesz az ember, mig végre aprólékosnak tetsző intriguák által olyan takaros lökést kap, a mi jó magyar értelemben rugásnak is nevezhető.

Mit érnek azonban é rugással a monarchia népei?

Személyek változása nekünk nem elégtétel. Egyébre pedig kilátás nem levén, a „helyzet“ annyiban tisztult, hogy Bismarck és Gorcsakoff most már egészen bizonyosra vehetik, hogy kalapjuk felé két érett gyümölcs hull, az egyik Ausztria, a másik . . . . Magyarország! . . .

Kivándoroljunk-e?

Lapunk egyik mult számában közöltük a külügyministerium egy felhivását, melyben különféle iparosok a Boszniába való kivándorlásra szólit fel; avval indokolják e felhivást, hogy Magyarországon ugyis mindenütt pang az ipar; egy kis kivándorlás talán jól esik. Igy elmélkedhettek a külügyministeriumban.

E felhiváshoz egy nehány szó fér, irja a „M. I. L.“

Mi inditotta a külügyministeriumot e felhivásra? Olyan jó barátjai a magyar iparnak a külügyministerium férfiai, hogy, mivel most Magyarországon pang az ipar, ők azon segiteni akarnak? Mi eddig azt hittük (s még most is hisszük), hogy a bécsi „Ballplatzon“ édes-keveset törődnek a magyar iparral. Talán csalódtunk? talán külpolitikáuk intézői hazai iparunk buzgó pártolói? Örülnénk nagyon; szerencsének tartanók, ha iparpártolóink körében ily magasállásu férfiak is lennének.

De mi nem hiszszük, hogy ez volna oka az emlitett felhivásnak; más czél lappang az alatt. —

Andrássy Gyula gróf ur népszerütlen ember nagyon; azzá tette őt a bosnyák véres okkupáció. Nagy felháborodást keltett országszerte e merész vállalat. Oly időben, midőn ifjuságunk nagyon kellett, midő pénzügyeink szomoritóan rosszul állattak, vitték el munkásaink javát, költötték milliónkat. Megátkozhatjuk azt a pillanatot, melyben az okkupáció eszméje megszülemlett! —

Görbe ország az a Boszniai! Terem ott szilva, szilva, és megint szilva. (Tehát áldott föld!) — Tudja mindenki, hogy kudarczot vallottak a Boszniához füzött reményekkel. Elhanyagolt, rendetlen müveletlen ország ez a „Pluslajthánia.“ Hogy jövedelmet huzhatnánk az uj országból, arról már lemondott még a külügyminiszter ur is; a roppant nagynak igérkező deficzit leszállitásával foglalkozik most inkább. S talán itt találjuk kulcsát a rejtelmes felhivásnak; nem iparunk által jóakarat, nem iparpártolás inditotta őt arra, hogy a magyar iparosok kivándorlását és Boszniában való letelepitését kivánja, hanem az ő kegyelt kis országa érdekében teste azt.

Ez ellen mi tiltakozunk. A kormány hosszu bünlajstromát ezáltal gyarapitotta. S következetlenségbe esett. A külügyminiszterium gyakran a lapokban figyelmeztetéseket közöl, melyben a kivándorlástól óva inti az iparosokat, a melyekben meghatóan festi a kivándorlok nyomorát. Valóban nevettető. Nem is esodálkoztunk volna, ha ugyanazon számban, melyben a Boszniába való kivándorlásra szóló felhivást közöltük, adtuk volna a külügyminiszterium az iparosokhoz intézett s a kivándorlás ellen szóló figyelmeztetést. Természetes, Boszniáért mindent el kell követni, még i l y e n bakot is kell lőni. Mert Andrássynak Bosznia nem „aut Caesar, aut nihil“ (vagy minden vagy semmi), hanem ő, mint a fuldokló ember a szalmaszálba is kapaszkodik.

Mi pedig kötelességünket teljesitjük, midőn a magyar iparosokat figyelmeztetjük, hogy a külügyminiszter felszólitásának ne engedjenek, a kivándorlás h ó b o r t o s eszméjéről mondjanak le.

Volt alkalmunk látni a kivándorlás eredményeit. Ehenhaló, nyomorban és inségben tengődő iparosokat ismertünk, kik a külföldön keresték üdvöket, kik itt szerényen nem akartak élni. Rákfene ez, mit nem lehet könnyen kiirtani. Mindent el fogunk követni, hogy a kivándorlási kisérleteket meghiusitsuk, mert ezt iparunk egy igen nagy bajának tartjuk.

Ismételve figyelmeztetjük a magyar iparosokat: ne vándoroljanak ki, maradjanak itthon!

Csónaky Zsigmond.

— BUDAPESTI HIREK. — Franczia vendégeink ugy nyilatkoztak, hogy az ünnepélyességek, melyeket láttak, feledhetlenek lesznek előttük. A magyar vendégszeretetet pedig nem győzik dicsérni. — **Párbaj** volt a város erdőben. E. miniszteri hivatalnok és S. H. közös hadseregbeli tiszt vivtak kardra. Az első jobb karján kapott könnyü sebet, a másik pedig sulyosan megsebesült. — **Megszökött bankár.** A főkapitánysághoz a bécsi rendőrségtől sürgöny érkezett, mely jelenti, hogy M. E. bécsi bankár fia 3000 frankkal megszökött s valószinüleg Budapestre jött.

Emlékirat a szegedi árviz tárgyában.

Ily czim alatt teszi közzé Szeged város közönsége egy 120 lapra terjedő kötetben czáfolatát Herrich Károly min. tanácsos ama vádjai ellenében, melyeket a nyilvánosság előtt, a sajtó utján, Szeged hatósága és közönsége ellen emelt. Az általunk már jelzett emlékiratot a közgyülés megbizásából Novák József tiszti főügyész szerkesztette. — Az aug. 4-iki közgyülés a czáfolatot „legsürgősebben“ kinyomatni s ugy a kormány, mint az érdekelt társaságok és magánosok közt szétosztatni rendelte. A kiadvány tehát Szeged város hivatalos nyilatkozatának tekintendő. A munka maga, félretéve minden kiméletet, egész élével ama rendszer ellen irányul, mely Vásárhelyi és Paleocapa terveinek helytelen egyeztetése s még helytelenebb kivitele folytán Szeged város és a Tiszavölgy veszedelmét előidézte. E rendszert a munka irányozatosan, megteremtőjéről „Herrich-féle rendszernek“ nevezte el. Különösen az átmetszések tétetnek benne szigoru kritika tárgyává, nemkülönben azon szorulat, — mely Szeged belvárosával szemben a vár épités és ujabban a vasuti töltés emelése által keletkezett. — Érdekes tudni, — hogy a munkában ki van mutatva, — hogy a rombolást egyedül a Tisza vize okozta s hogy a M a r o s vizére nincs is szükség, hasonló rombolások előidézésére. — Ebből kifolyólag a munka nem a Maros torkolatanak áthelyezését, hanem egy levezető csatorna kiásását látja helyesnek. A percsorai töltés ügye botrányos világitásban van előadva, kapcsolatban mindazon viszonyokkal, melyek annak átszakadását megelőzték s Herrich szakértői müködésével összefüggnek. A munka azt hiszi, hogy ha Herrich továbbra is a kormány legmagasabb szakértői közege marad a vizügyekben, ugy a rombolás másutt is be fog következni s H.-M.-Vásárhely és Makó, — sőt lehet Budapest is, — az ő szakértői müködésének fognak áldozatul esni.

A nevezetes könyv kétségkivül föltünést kelt a kormány-köröknél szigoruan formulázott vádjai, a közönségnél pedig ezen felül bátor és sok tekintetben kiméletlen föllépése által. Az ügy, mely benne tárgyaltatik, koránsem ephemer természetü s elég feltünő arra, hogy a kormányt főtisztviselőjének védelmére vagy elrejtésére hivja föl. Hinni való, hogy a fölélesztett ügy e ponton nem állapodik meg s a czáfolatok és vádak illő választ nyernek az igazság érdekében.

Külföldi dolgok.

— Magyar huszártisztek a román fejedelemnél. A bukaresti Romanulunak Sinajából azt irják, hogy mult vasárnap Sinajának 15 közös hadseregbeli katonatiszt vendége volt. A tisztek, a kik Brassóból lóháton indultak Sinaja felé, magyar huszárok voltak és egyenesen Ghika Demeter herczeghez tértek be, a kinek veje az előtt ugyanazon ezrednél szolgált. A herczeg a legbarátságosabban fogadta vendégeit és a pompás villásreggeli alkalmával számtalan felköszöntőt mondottak mindkét hadsereg tiszteletére. A fejedelem, a mint megtudta, hogy a huszárok Ghikánál vannak, meghivta őket udvari ebédre s ez alkalommal velük sokáig társalgott s mindegyikkel szivélyesen beszélt.

— Szófiából sürgönyzik tegnapelőttről: Az éjjel a tüzérségi kaszárnyában tüz támadt, mely még egyre tart. Már számos épület elhamvadt. A töltények és gránátok ezrei robbannak fel minden perczben. Az oltás lehetetlen. —

— VIDÉKI HIREK. — A franczia vendégek tegnap délben Szegedre érkeztek. — **Pozsonyban** egy katona főbelőtte magát. — **Prielle Cornélia**, a hirneves magyar drámaszinésznő, holnap kezdi meg vendégszereplését Nagyváradon. Összesen 4-szer fog fellépni s először a „Holt sziv“-ben játszik. — **Hulla.** A komárommegyei Pat puszta határában a Duna hullámai ismeretlen s rothadásba indult férfi hullát dobtak parta. Csak szines ing, s fehér-fekete koczkás nadrág volt rajta. — **Augusztusi hó.** A „Gazetta Marodova“ irja: A nehány nappal ezelőtt Varsóból érkezett utasok beszélik, hogy utazásuk alkalmával Piotrkous és Czentochan között e hó 14-én sürü hópelyheket láttak hullani. — E hirrel egyidejüleg Oroszország több kormányzóságából sürü hóesőt jelentenek.

V i d é k.

— A „Debreczen“ levelezése. —

H.-Böszörmény, aug. 25.

Városunk kettős ünnepet ült. Először is szeretve tisztelt képviselőnk Dr. Bódog Albert érkezett f. hó 23-án körünkbe, nem is annyira azért, hogy beszámoló beszédet tartson, — mert a hü sáfártól számadást sem igen kiván a gazda — hanem hogy választóival ismét személyes érintkezésbe tegye magát. — A hadházi indóháznál több tagu küldöttség által fogadtatván, a város fogatán érkezett az őt szivélyesen váró Goldhammer Albert pártunk szeretett alelnökének vendégszerető házához. — Másnap vasárnap délelőtt a városház udvarára szép számmal egybegyült választók előtt megtartotta beszédét, melyet egész terjedelemben alább közlünk.

Délután tisztelgett nála a városi küldöttség a polgármester vezetése alatt előadván neki, egy a városon a kormány által elkövetett jogsérelmet, melynek illető helyeni megváltoztatására felkérték; még egy választó polgártársunknál tett látogatása után meglátogatta a fényesen kivilágitott 48-as kör helyiségét.

Pont 8 órakor este kezdetét vette a K o s s u t h L a j o s nagy hazánkfia név-estéje alkalmából rendezett társas vacsora. Jó czigányzene mellett kedélyesen folyt a mulatság s nem hiányoztak a szokott pohárköszöntések sem.

Legelőször Czincz Ignácz emelt poharat Kossuth Lajosért és Bódogh Albertért, utánna Uzonyi Péter tanácsnok s Goldhammer Albert szintén Kossuth Lajos s szeretett képviselőnkért, mire Dr. Bódogh Albert érzelemtől áthatott hangon válaszolt s poharat üritett böszörmény választópolgáraiért.

Czincz Ignácz inditványára a következő sürgöny küldetett Kossuthhoz: Kossuth Lajosnak Baraccone al Collegno Italia. Hazánk nagy fia! Nevednapja estéjén mint ünnepre összegyült honfitársaid, kik elveidnek tántorithatlan hivei vagyunk, szivünkből kivánjuk hogy adja meg az Isten neked nemes szived legnagyobb örömét, érd meg szenvedéseid diadalát, az önálló szabad Magyarországot. Szivünkből kivánjuk.

A h.-böszörményi 48-as párt tagjai ugyancsak inditványára Dr. Bódogh Albert képviselőnk a 48-as kör tiszteletbeli elnökévé választatott, miről ő majdan szokott módon értesittetni fog. — Két óra éjfél utánig tartott a kedélyes s még számos elmés felköszöntések által füszerezett mulatság.

Reggel 12 taraczklövéssel üdvözöltetett hazánk nagyfiának névnapja, s ezzel be volt fejezve a kegyelet s ragaszkodás ünnepélye. Szeretett képviselőnk reggel 6 órakor távozott városunkból, hogy (Debreczenen át) Miskolczra családja körébe visszatérjen.

Bucsuzóul legyen e sorok irójának megengedve, hogy még egyszer szivből mondhassa: Éljen Dr. Bódogh Albert!

Dr. Bódogh Albert beszéde.

Igen tisztelt választó polgárok!
Mélyen tisztelt nagyérdemü közönség!

A midőn önök szives meghivására e helyen megjelenek, mindenekelőtt a feletti örömemnek sietek kifejezést adni, hogy alkalmam van önöket ismét viszontláthatni, s mindnyájokat, összesen és egyenként igaz szivemből üdvözölni. Mindenekelőtt sietek ezen érzésemnek kifejezést adni, mert nem tagadom, hogy ebben a perczben ez a gondolat foglalja el leginkább lelkemet.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Árvácska.

(Folytatás.)

Árvácska most is gyászol, az ártatlanságát.

Másnap reggel, a midőn Kaplonyi ismét meglátogatta Árvácskáját kisirt szemekkel találta szomorkodva . . . A megbánó könnyei meglágyithatják a büntető sujtoló kezét, de az ártatlanság fehér liliom szinét semmiféle könytenger nem hozhatá elő, a behomályosodott arczára. Egy darab ideig némán szótlanul állt az ifju a könyező leányka felett: végre maga is könyezve mentegeté magát . . . Igy lassanként Árvácska lecsendesedett, és szemrehányásokkal megszünt őt ostromolni az öntudat.

De hát ilyen az ember! sokszor hattyudalt énekelt az erény bukásán, sir s könyezve nevet az ártatlanság felett nyert diadalon. Átkot mond a szentségre, s imádkozik a bün felett . . . Fehérré festé az ördögöt és feketére az angyalokat.

Az ember természeti gyarlóságból teszi első lépését a titok utján; de ha már egyszer elkövette, máskor önként is azon utra tér, s folytatja pályafutását. Igy volt ez Árvácskával is még egyszer észre vette, hogy ő már anya. S midőn Kaplyonyinak is kinyilatkoztatá állapotját, Kaplonyi ettől a naptól mindennap hidegebb lőn a szegény Árvácskához.

A szép virágszál, a bájló leányka napról-napra hervadni kezdett bánatjában, mert a hü lelkü szerelmes, még sokszor őrjöng is a vesztett üdvök romjain.

Kaplonyit megzavarta egy rémhir, mely akkoriban Hunnia felett kezdett szárnyalni; a tatárokról beszélt az egész világ, és azoknak pusztitásaikról, hogy a merre folytatják utjokat, irgalmatlanul elpusztitják az utjokba eső országokat, s most a magyar hazára törnek. — Szatmár s a szomszéd megyék vitéz nemessége sietve futott a Nádor vezérlete alatt Máramaros szorosaiba visszatartóztatni a duló csordát. Mig a haza minden vidékeiről vitézek összegyülekezhettek, — Kaplonyi a szegény Árvácskától bucsut sem vevé — távozott el velök. —

Szegény Árvácska! ott maradt egyedül kétségbeesetten, mert látta maga előtt, hogy a gyönyör és reménység drága oszlopai porrá vannak zuzva.

Oh! de szörnyü állapot lehet annak felébredése, ki az Elizeum berkeiben sétál boldog álmában. Ő midőn az éj homálya széllyel foszlik, sziszegő kigyókat lát maga körül hemzsegni.

Igy tünt el a remény játszi képe Árvácska előtt is, a csalódás, szégyen ölében találta magát.

A lelkiismeret fölébred annak kebelében, ki még nem egészen gonosztevő, miután elmulik az álom-por ereje, melyet vele az öntudat itatott meg. Most a kétségbeesés küzdött Árvácskával. A hitetlen Kaplonyi csalárdsága álarcz nélkül tünt fel szemei elé. Az ártatlanság geniusa koszorut tépve szétszórt hajakkal lebegett el mellette, s elébe tartotta a jövendő tükrét, honnan a gyalázat s szerencsétlenség a gyakorkodott reá.

Visszatér még hozzám Kaplonyi: igy vigasztalta magamagát Árvácska. Gyakran a tehetségtől kölcsönzött meggyőződést az óhajtás: s a reménynek uj csalóka kecsegtetései mind addig hitelt nyernek, mig az ellenkező történet mellett megpillantván a képtelenséget, elszégyenülve mond bucsut a szerencsétlennek.

Mig Árvácska igy magánosan ábrándozott, addig a szenvedőhöz belépett Kaplonyi fegyverhordozója s szólt:

— Erőt neked a fájdalom szenvedésére kegyes asszonya Szinér várának! . . . Én a mármarosi szorosból jövök! . . . Uram . . . elesett a hazáért. Egy gyilkos tatárnyil halálosan megsebesitette. Alig mondhatta el nekem, hogy neked hirt hozzak, hogy tőled neki bocsánatot kérjek, s kiadta a lelkét. Bocsáss meg neki ha vétett ellened kegyes asszonya Szinér várának — bocsás meg neki — a hazáért elvérzettnek.

Nem hallotta Árvácska az utolsó szavakat. Egy hosszu álomba merült. Sok idő kivántatott, mig életre tudták ébreszteni! . . S a hogy bágyadt szemeit fölnyitá, mindenkit eltiltott, elkergetett magától. S midőn egyedül látta magát, fölsóhajtott. Már mindenek vége, csak az én szenvedésemnek és szerencsétlenségemnek nincs! . . . Oh! mi forrón szerettem őt ki már nincs többé? . . Lehetnék-e én boldog ha szintén lelkiismeretem, s a szégyen meg nem gyilkolnának is? . . .

Nem, mert a tisztaságot, az ártetlanságot imádó még a gyarlóságot is utálattal bünteti, s Hunnia hölgye erkölcsét többre, nagyobbra becsüli, mint saját életét.

Történt, hogy a Nádor parancsot adott ki a nemességnek, hogy minden fegyver fogható ember siessen az ország védelmére, a tatárok betöréssel fenyegetvén azt. Nem csekély félelmek közt tétettek a készületek lakosság és nemesség között az ország belseje felé költözködésre.

Szegény Árvácska! . . . hova mégy te nyomorult teremtés? hol találhatsz menedéket fájdalmad s lelkiismereted üldözése előtt? . . Hazádfiai közt megvettetés: itt Szinérvárában tatár lánczok várnak . . . . Melyik hajlék fogad be, ki lesz ápolód, ha rád jönnek a szenvedések?

(Vége köv.)

És miért? kérdezhetné valaki, hiszen csak alig pár hónapja annak, hogy én önök között e helyen megjelentem; csak alig pár hónapja, hogy önöktől bucsut vettem.

Megmondom miért!

Azért mert mélyen érzem azt, hogy én önöknek adósa vagyok, és szerencsének tekintem az alkalmat mindig, ha én ezt önöknek elmondhatom, és jóságokért köszönetemet és hálámat kifejezhetem.

Azért, mert nekem e találkozás oly véghetetlen jól esik, ha szemeikből olvashatom azon jó indulatot, vonzalmat és szeretetet, a melyet csekély személyem iránt, már is oly nagy mértékben kimutatni szivesek voltak.

Azért, mert nekem arra szükségem van, hogy az önökkeli érintkezés erősitsen, bátoritson ama küzdelmes pályán, a melyre önök bizodalma állitott, kezök szoritása öntsön belém erőt, szivök szereteto bátorságot, ama nehéz uton, a melyre önök bizodalma küldött; s a melyen fájdalom anynyian elbuknak a kiket erősöknek hittünk; annyian gyávák lesznek a kiknek bátorságára épitettünk; s anynyian eltántorodtak a kiket a nemzet, mint vezérét követte.

Ezért örülök én annak oly igen, hogy ismét viszontláthatom önöket, hogy ujra itt lehetek közöttök. És kérem ne vegyék tőlem rosz néven, ha megtelt szivemből mindenek előtt az a jó kivánság tolul ajkamra, hogy legyenek üdvözölve általam H.-Böszörmény hazafias érzésü választópolgárai; — legyen üdvözölve H.-Böszörmény város összes lakossága.

*

Tisztelt választó polgárok! Általánosan bevett szokás az, hogy az országgyülés szünetelése alatt, egy-egy ülésszak befejezése után, a képviselő megjelen választói előtt, és ott élőszóval előadja a lefolyt ülésszak alatt követett magatartasát. Indokolja egyik vagy másik nagy kérdésben elfoglalt álláspontját, szóval számot ad arról, vajon hü gondviselője volt e reá bizott ama nagy kincsnek, a minél drágább e világon nincs, választói benne vetett bizodalmának; hü védője volt-e ama nagy érdekeknek, a melyek sokszor egy nemzet boldogságának fennmaradásának feltételét hordják magukban; s végre, hogy mindenek felett, hü megtartója volt-e szavának és igéretének, a melyet választóinak tett.

Szép és hasznos szokás ez t. választó polgárok. Szép azért, mert a képviselő alkalmat szolgáltat választóinak ezáltal arra, hogy elbirálják, — de hasznos is, mert a választóknak alkalom nyilik ezáltal arra, hogy az olyan képviselővel szemben a ki ugy érdemli, éreztethetik bizalmatlanságukat, hidegségüket, ha kell megvetésüket.

S mindamellett, hogy ez szép és hasznos, az utóbbi időkben mindig ritkább és ritkábbak lesznek ezek az alkalmak, mindig kevesebb-kevesebb lesz azon képviselők száma, a kik ezt teszik.

Ne gondolkozzunk soká a felett, mi lehet oka ennek a bizonyára nem örvendetes tüneménynek. A pénzen, boron megvásárolt tömeg kiábrándulhat; az ámitgatásokkal, hitetésekkel félrevezetett nép eszére térhet; az idők felvilágositható a kételkedőt; az élet sanyarusága bátorságot önthet a bátortalanba: és ekkor nem tanácsos vele szembeállani azoknak, a kik felhasználták mámorát, hasznokra forditották rövid átását, visszaéltek bátortalanságával. Ezért nem siet igen sok képviselő megjelenni választói előtt.

Ez is az idők romlott voltának a tanujele. — Becsületes ember soha sem fél, a becsületes emberek biráló széke előtt megjelenni.

*

Én tulajdonképen beszámoló beszédet nem tarthatok. Vége felé járván az ülésszak, a nagyobb fontosságu tárgyak már akkor le is tárgyaltattak. De meg sokkal kevesebb időt töltöttem még az országgyülésen, sokkal kevesebb részt vehettem az országos ügyek tárgyalásaiban, mint sem az ottani szereplésem, vagy magam tartása, nagyobb figyelemre méltatást érdemelhetni választóim részéről; s ha azt kijelentem, hogy mindig hü maradtam az elvhez, melyet én önök előtt magaménak vallottam; hü maradtam a 48-as függetlenségi párthoz, és az előfordult szavazások alkalmával mindig a szabadság és jog szélesbitésének, a nemzeties irány követelményének, és a nép megterheltetése lehető könnyebbitésének érdekében adtam szavazatomat, — akkor elmondottam mindent és beszámoló beszédemet megtartottam.

Személyemet illetőleg többet ez alkalommal még nem mondhatok. Hanem az országgyülés viselt dolgairól, annak magatartásáról talán?

Arról pedig t. v. polgárok legtanácsosabb, valójában semmit sem mondani. Először: mert a mi országgyülésünk igy a mint most áll nem kifejezése az ország, a nemzet közvéleményének, hanem egyenesen meghamisitása annak, Az országgyülés többsége nem az ország többségét, hanem annak kisebbségét képviseli, és igy eszköz abban, hogy a kisebbség uralkodjék a többség felett. Másodszor azért: mert legszebb, legfontosabb jogát vagy kötelességét, a kormány ellenőrizését, nem teljesiti teljességgel! Ezért van aztán, hogy az ellenzéknek hatásköre ma a parlamentben semmi, müködése meddő, fáradozása siker nélküli. A szó minden hatalma elvész, az okoskodás minden fegyvere eltompul, még a meggyőződés és lelkiismeret hangja is elhallgat, a hol az érdek s haszonlesés utálatos indulata vesz erőt az embereken.

Ezért történik azután, hogy a parlamenten olyan könynyedén keresztül lehet hajtani, a legfontosabb államügyeket; meghozni a legnevezetesebb törvényeket; megszavazni milliókat államellenes czélokra, vagy elengedni 100 ezereket társulatoknak, vagy egyeseknek, a közpénztár megrontására; mindez véghetetlen könnyüséggel történik a mi parlamentünkben, ember van hozzá, ez apparátus rendben van, egy intésre, egy nyomásra, megszavaznak mindent, és nevezik azt parlamenti ellenőrzésnek.

Ilyen parlament t. v. polgárok sokkal rosszabb, mint semmi parlament, többet árt létezésével, mint ártana hiányozásával. Anyagi és erkölcsi kárt okoz a nemzetnek. Anyagit, mert sokba kerül; erkölcsit, mert hitelét veszti a legszebb államformának a parlamentárismusnak. Kioltja, megtöri a polgárokban az irántai bizodalmat, kételkedőkké, gyanakvókká teszi őket az emberek iránt, vagy a mi legrosszabb közügyek iránt. A helyett, hogy ébresztené, felköltené az emberekben a hazafiságot, kioltja azt; a helyett, hogy a polgárokból szabadon gondolkozó, önálló, független gondolkozásu embereket teremtene, tétovázó, félénk, a maga ezen lábán járni nem tudó, szánalmas alakokká, tehetetlen bábokká, vagy épen egyszerü gépekké változtatja át őket. Enynyit a parlamentről.

A kormány. — A kormány jobb ügyhöz méltó bátorsággal és veszedelmes szivóssággal követi az általa eddig vert utat, — csakhogy mindinkább nagyobb és kétségbeejtőbb arányokban nő bátorsága, a nemzet megrontására. — Az a kormány, a mely a vámkiegyezés és bankkérdésben pénzünket, vagyonunkat az osztrákok kezébe játszva, tönkretett, vagy legalább kiszámithatatlan mértékben megkárositott anyagilag; az a kormány a mily behunyt szemmel nézte a keleti eseményeket és részesévé válna Törökország szétdarabolásának s megengedte határinkon a szláv elemek erősödését, semmivé tette nemzetünk jövőjét, vagy legalább egy beláthatlan küzdelem utját nyitotta meg előtte, hogy felmaradhasson; az a kormány, a mely megengedi azt, hogy idegen érdekek miatt, sőt az ország kárával Bosznia elfoglalására, — a más czélra megszavazott 60 millió frton kivül, még 100 millió elpocsékoltassék, — az a kormány, a mely minden irányban és minden lépésével nemzeti érdekeink koczkáratételének vagy eljárásának, polgári szabadságaink megszoritásának kárhozat müvét épitgeti: — most sietve és rohamosan, a sajtó megszoritásának, a municipiumok eltörlésének és a protestáns vallás szabadsága megnyirbálásának, nemzetietlen és embertelen munkáján fáradozik atyai szivével. — Es ezen oly sietséggel, olyan végzetszerü makacssággal látszik törekedni, mintha ez egy nagy épület szükségképeni betetőzése volna, s a melyet végre kell hajtania, hogy a mü egy egész, egy tökéletesen bevégzett mü legyen. — Sietni kell, kogy a nemzet közelgő ezer éves ünnepélye, már ne találjon mint nemzetet e hazában, — hanem az akkor meghóditott hazát, birja más, a kinek azt magunk önkényt, szolgai készséggel engedtük át.

Sokat, igen sokat lehetne még ezekhez hasonlót elmondani t. v. polgárok. De minek? elég sötét a kép már eddig is, hogy a hazáját szerető, és nemzete jövőjén aggódó, magyar ember komoly gondolatokba merüljön. Csupán arra kell ügyelnünk, hogy az aggodalom tehetetlenné, a szerencsétlenség közönyössé ne tegyen bennünket. A férfiui erőt fejti, neveli az akadály nehézsége. A hazafiui hüséget és buzgóságot fejtse, nevelje bennünk, a megpróbáltatások és csapások ostora.

De meg nincsen is helyzetünk azért minden remény sugár nélkül, az idők kérlelhetetlen következetessége, kezdi szétbontani a falat, a melynek tartósságában annyira biztak a rövidlátók. Andrássy Gy. külügyminisztert — a mint a sajtó állitja — rövid pár nap alatt vagy elbocsátja, vagy elbocsátotta már a fejedelem. Saját müveleti politikája a bosznia s novibazári expeditiók buktatták meg a nagy hatalmu minisztert, épen azon politikája, a melyet nemzete közvéleménye ellenére követett; a nemzetének, az udvar kegyeiért hátat forditott udvaronczától, elfordult az udvar mosolygó fényes arcza Tanuságot vehetnének ebből mindazok, a kik nemzetök ellenére, vezetik a kormány politikáját, valamint azok is, a kik még ezen politikában is követik a kormányt. A személyek és a személyekhez kötött politika kikerülhetetlen sorsa ez. — Egy van csupán a mi megdönthetetlen, és az nem más mint az elvek politikája, a melynek diadalát, — elébb vagy utóbb, de mindenesetre meg kell hozni az idők igazságszolgáltatásának.

Nagy kő mozdult ki az uralkodó politika épületéből Andrássy távozásával — s még sem sajnálja őt senki, mert személyében egy téves és rosz politika ut megtestesülését szemléli mindenki, s eltávozásával annak változását reméli, Andrássy után Tisza Kálmán bukása következik, legalább ezt másként gondolni alig lehet; biztosan állithatjuk, hogy a nép szeretetet, polgártársai tisztelete, és nemzete áldása nem fogja kisérni, midőn a miniszteri széktől bucsut vesz.

Ime itten a hatalmasok utja, a telő és fogyó hold változatos képe az, és jaj annak, a ki a fényes pályáján nem birta megszerezni a nép szeretetének szelid fényét, annak sötét és kietlen lesz éjszakája, ha a magasságból alászállott.

Mi a kiket elv köt egybe, a kik nem személyek tiszteletére és kedvéért formáljuk politikai meggyőződésünket, kivül állunk ezeken a hullámokon, biztosságban érezzük magunkat az elvek erős kősziklaján. Legyen Magyarország független szabad állam; ezt kiáltjuk hangosan a tévelygőknek, ez a mi hitvallásunk a melytől el nem állunk soha; ez az, a melytől hazánk boldogulását egyedül varjuk.

Legyünk erővel és szilárdak, tisztelt polgártársaim! ez emberek gyengesége és roszszasága, vethet még akadályokat utunkba, nehézségek hátráltathatnak még nemes czélunk elérésében, de legyen akaratunk szilárd, hitünk erős, mert igaz ügyünknek és törvényes jogunknak diadala elmaradni nem fog.

Éljenek H.-Böszörmény hazafias választó polgárai.

Éljen H.-Böszörmény város közönsége.

Éljen a 48-as független párt.

UJDONSÁGOK.

* **Dr. Bódogh Albert**, H. Böszörmény város országgyülési képviselője a mai napon városunkban időzött, s a délutáni vonattal Miskolczra utazott.

* **Szőgyényi István** törvényszéki elnökünket miskolczi volt tisztviselői közül tizenegyen fölkeresték a napokban, neve napja alkalmából, hogy a példás hivatalnok, jó barát és jeles hazafi iránti ragaszkodásukat kimutassák. — Itteni hivataltársai is siettek jókivánataikat kifejezni. —

* **Halálozás.** Kacskovics Ivánné szül. Kolner Terézia és Kacskovics Iván férje nevében, mély fájdalommal jelentik a szeretett anya, illetőleg napa özvegy **Kolner Illésné** szül. Jéger Rozália urnőnek, két heti szenvedés után, életének 82-ik évében folyó 1879-dik augusztus 23-án délelőtt 9 órakor történt gyászos elhunytát. Hült tetemei augusztus hó 25-kén d. u. 5 órakor a helv. hitv. szertartása szerint elébb a háznál (piacz-utcza 1710. sz.) majd a nagytemplomban megtartandó rövid gyászsztertartás mellett, a czegléd-utczai sirkertben fognak örök-nyugalomra tétetni. Debreczen, 1879. augusztus hó 53.

* **A 48/49-ki honvédek** által rendezett táneczvigalomra, tegnap nagyon csekély számu közönség jelent meg. Sajnálattal jelezzük az eseményt, megbotránkozva azon, hogy mig köteltánczok stb. bódéja alig győzi befogadni a közönséget, a nemes czél elé ily részvétlenség gördit akadályt.

* **Nagyváradról** vesszük a gyászhirt, hogy az ottani törvényszéki biró fiatal szép neje, városunk polgára Szikszay Józsefnek leánya, tegnap reggel életének 33-ik évében elhunyt; temetése holnap délelőtt fog végbemenni. Nyugodjanak porai békében.

* **A ref. lelkészválasztás** Uj-fehértón, mint azt lapunk utóbbi számában előre jeleztük, tegnap az egyházmegyei küldöttség Béressy Dániel mihálydi lelkész és Ujfalussi Béla jelenlétében megtörtént. Egyhangulag megválasztott n. t. Tóth Mihály ur segédlelkésze Kálmán Dezső. Örvendünk a szerencsés választáson, s a magunk részéről áldást és kitartást kivánunk az ifju lelkésznek uj pályáján. Az egyház benne egy minden tekintetbon kitünő, szelid erkölcsü, tudományosan mivelt lelkészt nyert.

* **Az orvosok és természetvizsgálók** idei nagygyülése holnapután veszi kezdetét a fővárosban. Városunkból is az egylet tagjai közül többen már elutaztak.

* **Lajos napja a fővárosban.** A fővárosi polgárság szombaton este — tehát egy nappal előbb — ünnepelte meg hazánk nagy fiának nevenapját. Az ünnepélyen nagyszámu polgárság vett részt. A képviselők közül is többen voltak ott, mint Helfy, Thaly stb. Helfy felköszöntőjének végén következőket mondá: „Hazajönne Kossuth, élére állana az ügyeknek, ha a függetlenségi párt többségre jutna. A polgárságtól függ, hogy e zászlót diadalra juttassa."

* **T. olvasóinknak** tudomására hozzuk, hogy az „Egy halálra itélt naplója" cz. nagyérdekü regény, mely lapunk tárczájában nemrég jelent meg, külön lenyomatban szerkesztőségünknél 1 frtért folyvást kapható.

* **Főiskolánkban** a hittani s a jog- és államtudományi akadémiai tanfolyamokba való beiratás és felvétel a következő tanévre f. é. szept. 1—8-dik napjain történik. Pót- és javitó vizsgálatokra — melyek f. é. szept. 3-án fognak megtartatni — legkésőbben f. é. szeptember 2-án délig kell jelentkezni. A joghallgatók alap- és államvizsgálatai f. é. szept. 6-án kezdődnek, -az ezen vizsgákra bocsáttatás iránti felszerelt kérvények pedig (bezárólag) f. évi szept. 4-ig fogadtatnak el az alulirt igazgató által. Az 1879/80-diki tanév f. é. szept. 9-én nyittatik meg. Debreczen augusztus 24. Liszka Nándor főisk. akadémiai igazgató.

* **A Rickl Antal**-féle tanya, a rajtalevő lakés gazdasági épületekkel részint a még asztagban behordott részint már kigépelt terményekkel együtt mult héten csütörtökön leégett. A tüz épen a gépelés közben szeles időben támadt. —

* **Oly nagy a hőség** nehány nap óta, a milyen még a kánikulában sem volt. A hőség igen nagy kárt okoz szőlőkben, tengeriben stb. mert a forróságban minden elsül. A szőlő az eső hiánya miatt még csupa egres.

* **Borzasztó petroleum tüz** dühöngött szombaton éjjel Kőbánya és Budapest közt. Egy petroleummal rakott egész vasuti vonat állt lángokban. A tüz szinhelye a sötét éjszakában rémes, s borzasztóan nagyszerü látványt nyujtott. Oltani persze nem lehetett. A petroleum mennyisége hatszáz métermázsa volt.

* **A helybeli r. kath. gymnasiumban** a tanulók összeirása az 1879-80. tanévre szeptember hó 1, 2, 3-dik napjain fog megtartatni naponként dél előtt $8^1/_2$—$11^1/_2$ ó. Ugyanezen napokon 2—5 ó. fölvételi vizsgálat alá vettetnek azon növendékek, kik a gymnasium első osztályába kivánnak fölvétetni s kik e czélból az igazgatóságnál már előre jelentkeztek. — A javitó — és pótvizsgálatok szept. 3-án délután fognak megtartatni. Minden tanuló személyesen és atyja, anyja vagy gyámja, illetve azok külön megbizottja kiséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni. Tandij egész évre 12 ft, mely félévenkénti 6—6 frtos részletekben előre fizetendő. Azon ifjak, kik először lépnek az intézetbe, egyszer mindenkorra 2 ft. 10 kr. felvételi dijat fizetnek. Ezen kivül minden növendék 50 krt fizet az évi „Értesitő" költségeinek fedezésére s az ifjusági könyvtár gyarapitására. — Szept. 4-én reggeli 8 órakor isteni tisztelet és ünnepélyes „Veni sancte;" 5-én megkezdetnek a rendes előadások. Debreczen 1879. aug. 25-én az igazgatóság.

* **Egy vagy két tanuló**, 8—12 éves, a jövő iskolai évben felvétetik teljes ellátásra jutányos felvételek mellett egy helybeli előnyösen ismert családnál. Bővebb értesitést nyerhetni Teleky-utczán a r. cath. iskola épületében, az emeleten.

* **Hirdetés.** A nmltságu földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urtól vett értesités szerint, ezennel közhirré tétetik, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter ur, folyó évi junius 26-ról 2953 sz. a. kelt leiratával az ország összes katonai hatóságait, a szabadkézből, vagy árverés utján eladott kisorolt katonai lovaknál szabályszerü, azoknak szinét, nemét, jegyeit, korát és mérsékét előtüntető lóleveleknek az illető lovak vevői részére kiállitására utasitotta. Hasonló értelemben vannak utasitva a m. kir. honvédelmi miniszter ur által az ország összes honvéd hatóságai. Miből kifolyólag az ilynemü kisorolt lovakat vásárlók azoknak a fent jelzett lólevelek kiállitása nélküli átvételétől óvakodásra, a reájok háromolható kellemetlenségek elkerülése szempontjából komolyan figyelmeztetnek.

* **Miért nem zugnak a harangok.** Kis-Jenőben történt meg az a furcsa eset legközelebb, hogy midőn az egyházfi reggel be akart harangozni, hiába rángatta alulról a kötelet, a harangok nem zugtak. Isten nélkül való gazemberek ugyanis betörtek az ur csarnokába, de csak a torony bejáráság hatolhattak elő. Ebbeli bosszujokban azután neki mentek a harangoknak és kiszedték az ütőket belőle. Gyanakodnak a kisjenőiek, hogy a tettesek czigányok voltak, a kik ki tudja miféle profán czélokra fogják a szentelt vasnyelvet felhasználni.

* **Furcsa hirdetés.** Egy budapesti lap „kishirdetőjében" a következő különös hirdetés olvasható: „Ajánlkozás. Egy a pénzolvasásban jártas riska kölgy, valameiy üzletnél óhajtana a cassa mellett alkalmaztatni, — készpénzbeli biztositék mellett. Oly arczkifejezéssel, tyukszemes orral, papucs szájjal, lapos fülekkel, fehér haj, pupos háttal és sánta lábakkal rendelkezik, melynek a világon párjuk nincs, s igy sikkasztás után könnyen kézrekerithető. R. T."

* **Salamoni bölcseség.** A kecskeméti községi biró előtt beperelte egy nő egyik szomszédját, hogy a tőle vett sertést vegye vissza azért, mert az nem eszik, bármit adjon neki enni; se felperes, se alperes nem tudván bizonyitani, a birói bölcseség segitett a peresfelek zavarán, elrendelte, hogy a per tárgyát képező malacz a biróság helyiségébe beállittatván, kináltassék meg neki tetsző eledellel. Akképen történt. De a szegény felperes nem köszönte meg a biró bölcseségét, mivel az egyetlen ételnemhez szoktatott malacz azt a jóizüen fogyasztotta el.

* **Andrássy a szinpadon.** Külügyminiszterünk jóformán még meg sem bukott, — hőstetteit már szinpadra akarja vinni Bécs külvárosi szinházai egyikének drámaköltője. A darab több képben van irva. 1 kép. Andrássy a szabadságharczban. 2. A menekült Konstantinápolyban. 3. Gorcsakoff csókja. 4. Bosznia kaland. 5. Bismarck légycsapója. 6. A nemezis.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Főmunkatárs: **Grünvald József.**

Kölcsön

terményzsákok

kaphatók a Semogyi-féle házban, Miklós-utcza szögletén.

(252.)

csak akkor valódi

MOLL Seidlitz-pora.

csak akkor valódi

ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva. 30 év óta mindig a legjobb hatással alkalmaztatott mindennemü **gyomorbetegség és emésztési akadály** ellen (ugymint étvágytalanság, dugulás stb.); továbbá **vértömörülés és aranyér-fájdalmak** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülve foglalkoznak sokat.

Hamisitások biróságilag üldöztetnek.

Ára egy lepecsételt **eredeti skatulyának 1 frt o. é.**

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb orvos-szer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyuladások, a legtöbb betegségek mindennemü sebek, fej-, fül- és fogfájások, régi sérvek és nyitott sebek, rák, üszök, szemgyuladás, bénulás és mindennemü sérülések ellen stb.

Egy üveg használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Halmájzsir-olaj

Krohn M. és Társá-tól

Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló, faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható. **Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.**

Főszállitmányi hely

Moll A. gyógyszerésznél, cs. k. udv. szállitónál Bécsben

Tuchlauban.

Raktárak a birodalon minden jóhirü gyógyszertáraiban vagy füszerkereskedéseiben léteznek. Raktár nélküli helyeken nagyobb vásárlás esetén magáuszemélyek is részesülnek árleengedésben.

A t. cz. közönség kéretik, határozottan csak Moll készitményeit követelni, csak olyanokat elfogadni, melyek védjegyemmel és aláirásommal ellátva vannak.

Raktárak: Debreczenben Göltl Ferd. gyógysz. Mihalovics István gyógysz. **Debreczen:** Dr. Rottschnek V. Emil gyógysz. Tamássy Károly gyógysz. Vécsey V. gy. **Fehérgyarmat** Balika Károly gyógyszerész **Hajdu-Böszörmény** Ray Lajos gyógysz. **Kisvárda** Balkányi F. **Mándok** Türk J. A. gyógysz. **Szolnok** Horánszky István gyógysz. **T.-Ujlak** Royko Viktor gyógysz. **Miskolcz** Herz Dr. M. gyógysz.

KAZÁN és GÉPMÜHELY

Debreczen, péterfia-uteza 888-ik sz.

Alólirottak ajánljuk magunkat mindennemü uj-kazán és gépmunkákra, egyszersmind azoknak kijavitására. Szakavatott jó munkát és jutányos árak mellett, gyors kiszolgálást kötelezvén, a t. közönség becses megrendelését kérjük.

Tisztelettel

STERNISCHA TESTVÉREK.

Hirdetés.

A tisza-csegei kis majori gazdaságban eladó igen jó állapotban levő 374 darab András-napi herélt, és 25 darab februárusi kocza malacz; a venni szándékozók a helyszinén bővebb felvilágositást nyernek.

(250.)

Umráth és Társa Prágában

GAZDASÁGI GEPGYÁRUSOK,

ajánlják a szilárd készlet, nagy munkaképesség, könnyü járás és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, kereken járó és kereten álló

kézi és járgány cséplőgépeiket,

1-től 8 ló vagy ökör erőig,

továbbá legjobb minőségü Backer rendszerü tisztitó-rostáikat, szecskavágóikat, a cséplőgép járgánya által hajtható dara- és lisztőrlő malmaikat stb.

Mutatvány raktár és képviselet POSSZERT JÁNOS-nál Debreczenben, ki is a t. cz. gazda közönségnek képes gyárárjegyzékkel ingyen, postán bérmentve szolgál. (113.

RÖSER JÁNOS

nyilvános intézete,

BUDAPESTEN

gyár-u 3. sz. sugáru és király-u. között.

Ezen hatóságilag engedélyezett nyilvános intézet növendékei, kik a helybeli **kereskedelmi akadémiát**, más kereskedelmi-, polgári-, reáliskolát, gymnasiumot látogatják, vagy magukat magán-oktatásban, különösen a **kereskedelmi szaktantárgyakban** (rövidebb idő alatt) képezni szándékoznak — vallásküllömbség nélkül — teljes ellátást, müvelt társadalmi nevelést, a tanulásukban szükséges támogatást és felügyeletet nyernek.

Intézeti illeték egy iskolai évre 360—420 frt o. é.

Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az intézet igazgatója

Röser János ur,

(Budapest, gyár utcza 3. sz.)

(229.)

Kiadó tulajdonos: **JENEY JÓZSEF.**

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.